

цифрових трансформацій. Це вимагає створення такого професійного середовища, яке враховує не лише технологічні, але й гуманістичні аспекти роботи, плекає суб'єктність працівника та стимулює його самореалізацію.

Таким чином, цифровізація банківської діяльності постає складним та суперечливим процесом, який водночас відкриває нові перспективи та зумовлює небувалі загрози. Її вплив на емоційне вигорання фахівців опосередковується зміною ціннісних орієнтирів та переосмисленням професійної діяльності. Подолання цієї проблеми вимагає всебічного підходу, що об'єднує прийняття технологічних змін зі збереженням ціннісно-сміслових засад праці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Роменець В. А. Психологія особистості : навч. посіб. Київ : Либідь, 2001. 320 с.
2. Maslach C., Jackson S. E. The measurement of experienced burnout. *Journal of Occupational Behaviour*. 1981. Vol. 2. P. 99–113.
3. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. New York : Crown Business, 2016. 192 p.
4. Davenport T. H., Ronanki R. Artificial intelligence for the real world. *Harvard Business Review*. 2018. Vol. 96(1). P. 108–116.
5. Sennett R. The Corrosion of Character: The Personal Consequences of Work in the New Capitalism. New York : W. W. Norton & Company, 1998. 176 p.
6. Bakker A. B., Demerouti E. The Job Demands–Resources model: state of the art. *Journal of Managerial Psychology*. 2007. Vol. 22(3). P. 309–328.
7. Singh S., Gupta L. B. The effect of digitalization on work stress and job satisfaction in banking. *International Research Journal on Advanced Engineering and Management*. 2025. Vol. 3(4). P. 1376–1380.
8. Kiorktsis I., Dimopoulou D. Navigating the transition to an automated era: the impact of digital transformation in the banking sector. *South Florida Journal of Development*. 2025. Vol. 6(5). P. 1–48.

Ігор СТЕЧИШИН

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
ihor.stechyshyn@gmail.com*

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ: БАЛАНС МІЖ ІННОВАЦІЯМИ ТА ГУМАНІСТИЧНИМИ ЦІННОСТЯМИ

Сучасний етап суспільного розвитку характеризується інтенсивною цифровою трансформацією. Одним із ключових напрямів таких змін є освітня сфера, у якій цифрові технології дедалі активніше інтегруються в організацію навчального процесу, комунікацію між учасниками освітнього середовища та механізми формування професійних компетентностей. У зв'язку з цим

особливої актуальності набуває проблема співвідношення технологічного прогресу та гуманістичних цінностей освіти [1].

Цифровізація освіти передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій, електронних освітніх платформ, мультимедійних ресурсів, дистанційного навчання та елементів штучного інтелекту. Впровадження цифрових інструментів забезпечує доступність освітніх ресурсів, сприяє індивідуалізації навчання та підвищує ефективність освітнього процесу. Завдяки цифровим технологіям значно розширюються можливості академічної мобільності, самоосвіти та інтерактивної взаємодії між викладачем і здобувачем освіти [1, 3].

Водночас процес цифровізації освіти супроводжується низкою аксіологічних викликів. Однією з ключових проблем є ризик поступової трансформації освіти з гуманістично орієнтованої системи розвитку особистості у технократичний механізм передачі інформації. За умов домінування цифрових інструментів існує небезпека зниження ролі безпосередньої міжособистісної комунікації, яка традиційно виступає важливим чинником формування моральних, культурних та духовних цінностей.

Особливого значення набуває проблема збереження людиноцентричного підходу в освітньому процесі. Освіта не може обмежуватися виключно формуванням професійних компетентностей або цифрових навичок, оскільки її важливою функцією є виховання особистості, здатної до критичного мислення, етичної відповідальності та усвідомлення суспільних цінностей [2, 3].

Крім того, надмірна цифровізація освітнього середовища може спричинити інформаційне перевантаження, зниження рівня концентрації уваги та формування залежності від цифрового контенту. Постійна взаємодія з віртуальним середовищем нерідко зумовлює поверхове сприйняття інформації та послаблення здатності до глибокого аналітичного осмислення знань. Унаслідок цього актуалізується проблема збереження духовно-морального компоненту освіти в умовах домінування технологічних засобів навчання.

Важливу роль у забезпеченні балансу між інноваційністю та гуманістичними цінностями відіграє педагог, який у цифровому освітньому просторі виконує функцію не лише транслятора знань, але й наставника, модератора та носія ціннісних орієнтирів. Саме педагогічна взаємодія сприяє формуванню культури академічної доброчесності, етичної комунікації та відповідального використання цифрових ресурсів [1].

Цифрові технології є невід'ємною складовою модернізації сучасної освіти та важливим чинником розвитку інформаційного суспільства. Водночас ефективність цифровізації освітнього простору значною мірою залежить від

здатності поєднувати технологічні інновації з гуманістичними принципами освіти. Збереження людиноцентричної парадигми є необхідною умовою формування гармонійно розвиненої особистості та забезпечення ціннісної спрямованості освітнього процесу в умовах цифрового суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сафонов Ю. М., Коротун О. П. Цифровізація освіти в Україні: технології та методики навчання. *Трансформаційна економіка*. 2024. № 2 (07). С. 89–94. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-7-15>.
2. Цифрові технології в освіті: сучасний досвід, проблеми та перспективи : монографія / Т. А. Васильєва та ін. ; за заг. ред. д-рки екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Петрушенка. Суми : Сумський державний університет, 2022. 150 с.
3. Haleem A., Javaid M., Qadri M. A., Suman R. Understanding the Role of Digital Technologies in Education: A review. *Sustainable Operations and Computers*. 2022. Vol. 3. P. 275-285. URL: <https://doi.org/10.1016/j.susoc.2022.05.004>.

Олександр СОХАН

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова,
Київ, Україна*

ЕТИЧНИЙ ВИМІР ЦИФРОВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: ДЕКОНСТРУКЦІЯ СЛІДІВ МИНУЛОГО КРІЗЬ ПРИЗМУ МАЙБУТНЬОГО ЦИФРОВОГО ДВІЙНИКА

Сьогодні, коли майже кожен крок людини залишає по собі цифровий слід, поняття цифрової ідентичності змінюється значно ґрунтовніше, ніж здається на перший погляд. Якщо раніше ці сліди сприймалися як щось на кшталт архіву, набору даних про людину, про її минуле, то тепер вони перетворюються на складну систему, яку можна назвати «цифровим двійником». «Наша самість передбачає наявність різних модусів Я, таких собі двійників, «ідентичностей», утворень із безліччю налаштувань, які допоможуть нам нарешті відбутись як особистостям, що самочинно проходять шлях від самоусвідомлення до презентації себе на вищому рівні» [1, с. 9]. Так, позаду залишається та складова ідентичності людини, яка становила «пасивне сховище» інформації, натомість її місце займає динамічна модель, яка здатна не лише описувати, а й прогнозувати поведінку людини.

Цей «двійник» формується на основі всіх дій, які виконує людина: купівля товарів, переміщення, онлайн-активність, навіть стиль спілкування тощо. Програми збирають ці розрізнені фрагменти і створюють узагальнений портрет, який використовується для «передбачення» рішень людини. Однак, як і будь